

А що третій Празник – Водохрестя

А що третій Празник – Водохрестя

На Богоявлення завершуються Різдвяні свята. Цей, третій різдвяний празник починається 18 січня з освячення біля церкви води.

Раніше було так. Колись у кожній хаті робили воскові хрестики, які приліплювали у хаті на чотирьох стінах і обов'язково над дверима. Також приліплювали їх худобі на правий ріг, а один клали у збанок, у який біля церкви набирали освячену воду, і цей хрестик у йорданській воді зберігали цілий рік.

При освяченні води люди запалювали свічки від церковної хрестинниці. Цією свічкою обкурювали усю хату і при ній сідали до святої вечері, яку так само готували, як і різдвяну. Цей давній обряд зберігся й донині, але восковим хрестикам і свічкам, принесеним із церкви, на жаль, не всі надають значення, а вони є головними у цьому дійстві.

До речі, на Богоявлення, коли освячувалася вода на річці, газди у руках тримали засвічені трійці, потім їх давали священнику, аби замочив у свячену воду. Потім їх знову запалювали.

Із засвіченими трійцями вертають газди до хати, де над столом роблять три хрести димом із свічок, опісля гасять трійцю і кладуть її серед стола, - потім п'ють свячену воду, відтак кропляють нею хату, при чім служить за кропило васильок, яким був глек перев'язаний; решту води розливають водою з власних керниць чи потоків, дають з неї по трохи худобі, кропляють сади, грядки, аби на них туча не біла, маржину, аби остра була як ся вода, бджоли, аби рої не втікали і т. д. При тім кропленю промовляють: « Як від свяченої води утікає усе лихо, так аби від мого газдівства оно утікало, бо тут Юда права не має, ні буря, ні туча, ні птаха, ні відьма не має права відбирати манну (молоко, поживу)». Часть свяченої води переховують у щільно затканих фляшках через цілий рік, уживаючи її при всяких случаях, особливо при хрестинах і до зіля на ліки».

Добре було би й зараз робити так, як колись чинили наші предки

З кожного з трьох свят-вечерів: Різдвяного, Василевого і Водохресного ховає газдиня потрохи

страви, зсипаючи її у одну миску, а додавши до того муки, замісить і спече з сего усього хліб; его переховує, аби давати по трохи з него тай з соли, що стояла від різдвяного вечера доси на столі, і з отави, якою був стіл накритий, через цілий рік худобі, аж до нового хліба, - а се на те, аби маржина так трималася купи, як сі свята завше тримаються, тай ті, що у свят-вечорі сиділи за столом.

Трійцю, що стояла на свят-вечер Водохресний і на Йордан на столі, переховують під образами на стіні, або у коморі, бо таку трійцю уживають лише на Йордан, або як хто у хаті умирає, - тоді світять її.

Почавши від Йордану - не вільно через 12 днів, то є до св. Атаназія, нічого, на воді прати, бо та вода є через 12 днів свячена; як би у ній прав, то зливала би туди городи.

Отож, не забуваймо ці давні обряди і традиції наших предків. Цим ми збережемо нашу самобутність, наші, духовні обереги, аби жити на землі у святості, Богоугодно, у гармонії з природою, з оточуючим світом.

(За інтернет-виданнями)